

HOMILIE HOOGFEEST VAN ALLERHEILIGEN 2009

Het is feest vandaag voor ons allen. Wij vieren Allerheiligen. Wij eren onze kerkelijke sterren. Allerheiligen is een soort Starparade. Maar geen Stars van glitter en glamour, maar de stars onder de mensen. Zij hebben het menszijn op een bijzondere wijze beleefd. Het zijn de ware groten der aarde. Misschien denkt u: 'Heiligheid is voor mij niet weggelegd.' Maar misschien toch, want er zijn evenveel soorten heiligen, als dat er soorten mensen zijn. Dus voor ieder wat wils. U kent zeker de gelijkenis van de talenten. De ene dienaar had meer talenten gekregen dan de ander. Dat leek ons onrechtvaardig, maar belangrijker nog is om vast te stellen, dat elke mens minstens één talent heeft: het talent om een goed mens te zijn. Wij hebben dus allemaal genoeg aan mogelijkheden meegekregen om iets moois van het leven te maken als mens van liefde en geloof.

Heiligen zijn dus in alle soorten en maten. Naar Munstergeleen trekken vele mensen om er de heilige pater Karel Houben te vereren. Te Wittem vereren wij St. Gerardus. Het waren kloosterlingen. Misschien voelen wij ons meer aangetrokken door de pas heilig verklaarde Belg Damiaan de Veustre. Eerder al werd hij uitgeroepen tot de grootste Belg aller tijden. Door de heiligverklaring is hij als navolgenswaardig voorbeeld aan de hele wereld voorgesteld en mogen wij hem aanroepen ons te helpen. Verder wordt ons zijn leven ter navolging voorgehouden.

Een heilige is geen krachtpatser maar eigenlijk Gods werk. Daarom blijft een heilige bescheiden. God heeft met zijn genade deze mens bezielde om iets van Zijn goddelijke liefde in ons midden te beleven. Elke heilige toont een facet van Gods oneindige liefde. Daarom zoveel soorten heilige. Het lijkt op de vele kleuren van een regenboog, die samen het witte licht vormen.

Heilige zijn er om aan te roepen en dat doen wij ijverig. De kaarsenbakken bij de heiligenbeelden staan altijd vol. Maar heiligen zijn er ook om na te volgen. Maar: Is dat niet het onmogelijke van mensen vragen? Worden wij daarvan niet moedeloos? Zij leefden bovendien in een heel andere tijd.

// Iedereen moet vaststellen, dat zijn/haar leven zijn eigen onverwachte invulling heeft gekregen. Van het concert van het leven heeft niemand aan het begin een program gekregen. Ieders leven kent zijn onverwachte wendingen. Zoveel uitdagingen komen op ons af. Loop je dan ervoor weg of ga je eraan staan als een kans om iets bij te dragen aan het geluk van een ander. Vele mensen zijn zo mantelzorgers geworden. Soms van vandaag op morgen, maar ze waren er. "Je kunt op mij rekenen."

Ten tijde van Damiaan was melaatsheid een ware bedreiging van de mensheid. Melaatsen werden verbannen naar het eiland Molokai. In een preek hoorde Damiaan toevallig zijn bisschop vragen of iemand bereid was om te midden van de melaatsen te gaan leven. 'Voor een tijdje maar', zei de bisschop. En Damiaan ging. Dit verzoek had hij nooit kunnen voorzien. En hij is bij zijn mensen gebleven. Omdat hij ook zelf melaats werd en niet meer weg mocht. Dat had hij zelf zo niet gepland. Maar Damiaan zei 'ja' op onvoorzien vragen, want de omstandigheden zijn geen toeval: ze zijn Gods eigen vragen aan ons. In Kevelaer staat bij de kruisweg: In het toeval ligt je roeping. Toevallig ontmoet Simon van Cyrene Jezus en hem wordt verzocht het kruis mee te dragen. In elk leven van ons gebeurt het: dat de omstandigheden die we nooit hadden kunnen voorzien, ons vragen te doen wat we nooit hadden kunnen verwachten of denken. 'Ja zeggen', zou Damiaan zeggen, want het is God die het je vraagt. Niet weglopen.

Damiaan kon niet meer weg van Molokai: hij werd zelf melaats. Zonder het te hebben gepland of gewild, werd hij een van hen. Hij had het misschien al voorzien, want al eerder schreef hij: 'Wij melaatsen'. Hij bleef bij zijn mensen. Genezen kon hij ze niet: er was geen geneesmiddel. Maar wat hij wel kon, was bij hen blijven als Gods liefde voor deze medemens. Als we niets meer kunnen doen, kunnen we nog altijd één iets wel: aanwezig blijven en beminnen. Wie liefheeft, loopt nooit weg. Blijven – ook aan een ziekbed zonder uitzicht. Dat is wellicht de puurste vorm van beminnen. Damiaan zegt ons vandaag: 'Loop nooit weg, ook al is er geen hoop.' Je mag iets van God aan een andere mens schenken: zijn liefde.

Geloof daalt af op deze wijze tot in het dagelijkse leven: het is concreet, vindingrijk en efficiënt. Voor wie gelooft, zijn er geen hopeloze zaken. Je weet wat je te doen staat.

Damiaan heeft het vraagstuk van de melaatsheid niet opgelost. Maar hij heeft wel het verschil gemaakt voor de mensen van Molokai. Ook wij kunnen niet alle problemen oplossen, maar wij kunnen wel het verschil maken, al is het voor die ene mens.

Gelukkig is bij ons de melaatsheid overwonnen, maar iedere tijd heeft zijn ongeneeslijke ziekten en zijn onoplosbare problemen. Als de ene ziekte is overwonnen, ontstaat er weer een andere. Elke tijd kent verder zijn uitgestotenen, zijn afgestotenen en gemarginaliseerden. Ze zijn niet te tellen: alcoholisten, drugpatiënten, aidslijders, zwaar depressieven, hopeloze jongeren, vreemdelingen en vluchtelingen. En nog zovele anderen aan wie we vaak niet denken, maar die door de mazen van het sociale net zijn gevallen. Onder dat net is er altijd weer nood aan de christelijke liefde die een vangnet spant opdat toch maar niemand verloren loopt. Voor wie gelooft, is er altijd hoop, want er is de liefde.

Wij kunnen de problemen niet oplossen, maar wij kunnen wel het verschil maken, al is het slechts voor die éne mens. Dat heeft Damiaan gedaan. Daarom is hij heilig geworden. Daarin kunnen wij hem navolgen.